

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
111 51 Stockholm

Remissvar av delbetänkandet Förenklade förutsättningar för ett hållbart vattenbruk (SOU 2023:74)

Statskontoret lämnar synpunkter utifrån vår kompetens om styrning och organisering av offentlig verksamhet. Vi kommenterar utredningens förslag som innebär en förskjutning av ansvar för beslut och tillsyn av vattenbruk från länsstyrelserna till kommunerna.¹ Vi kommenterar också förslagen som innebär att Jordbruksverket ska ta fram kunskapsstöd.² Vi varken tillstyrker eller avstyrker förslagen.

Statskontoret ser positivt på renodling av regelsystemet och ser kunskapsstöden som nödvändiga

Statskontoret anser att det är positivt att utredningen vill renodla regelsystemet kring vattenbruk för att undvika dubbelprövning. De föreslagna kunskapsstöden är nödvändiga för att möta de nya kompetensbehoven hos kommunerna. Det bidrar till tydlighet att en myndighet ska vara huvudansvarig för kunskapsstöden och att ett av stöden ska regleras genom en förordning.

Statskontoret bedömer att förslagen innebär en utmanande ny uppgift för kommunerna

Samtidigt bedömer Statskontoret att förslagen innebär en utmanande ny uppgift för kommunerna, även med kunskapsstöden. Det gäller för kommuner med både många och få ärenden om vattenbruk. Kommunerna har mycket varierande kapacitet att ta hand om nya uppgifter. Våra analyser visar att ökad statlig styrning av kommunerna generellt riskerar att leda till att de befintliga styrsignalerna eller

---

¹ Författningsförslag 1.3–1.7.

² Författningsförslag 1.1, regeringsuppdrag till Tillväxtverket samt regeringsuppdrag till Jordbruksverket (avsnitt 11.5).

kommunernas prioriteringar trängs undan och att administrativa kostnader ökar.³ På grund av kommunernas varierande kapacitet är det också svårt att säkerställa att de statliga kunskapsstöden används av alla kommuner som behöver dem. Ett sätt att öka sannolikheten att stöden används är att den ansvariga myndigheten tar fram stöden i samverkan med kommunerna.⁴

Statskontorets analyser visar att samordningsprojekt är resurskrävande och kräver tydlig styrning

Slutligen vill vi understryka att samordningsprojekt likt de som ska ligga till grund för kunskapsstöden är resurskrävande.⁵ Det är troligt att Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och länsstyrelserna kommer att behöva mer resurser för arbetet än den engångskostnad som utredningen beräknat för. Regeringen bör även överväga att formellt styra myndigheterna som ska bistå Jordbruksverket, eftersom det kan underlätta för myndigheterna att etablera gemensamma processer. Formell styrning kan också göra det tydligare för myndigheterna inom vilka områden det finns överlappande kunskapsstöd, behovsinventeringar eller andra uppföljningar.⁶

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Matilda Ardenfors och utredare Malin Hellström, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Malin Hellström

---

³ Statskontoret (2023:7). *Att styra de självstyrande – en analys av statens styrning av kommuner och regioner.*

⁴ Statskontoret (2023). *Att styra med kunskap – en studie om statlig kunskapsstyrning riktad till kommuner och regioner.* (Om offentlig sektor).

⁵ Statskontoret (2022). *Regeringens styrning i tvärsektoriella frågor.* (Om offentlig sektor).

⁶ Statskontoret (2023). *Att styra med kunskap – en studie om statlig kunskapsstyrning riktad till kommuner och regioner.* (Om offentlig sektor).